

D6

GRAFIKI

Niepełnosprawny lekarz bez dodatkowych przywilejów

Siedem godzin to maksymalny limit pracy w ciągu dnia dla każdego pracownika niepełnosprawnego w umiarkowanym stopniu. Rodzaj wykonywanego zawodu jest bez znaczenia

Niepełnosprawny lekarz bez dodatkowych przywilejów

GRAFIKI Siedem godzin to maksymalny limit pracy w ciągu dnia dla każdego pracownika o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Rodzaj wykonywanego zawodu jest bez znaczenia

MARTA GADOMSKA

■ **Lekarz ma orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Ile godzin powinien pracować? Ustawa o zatrudnianiu niepełnosprawnych mówi, że maksymalnie siedem. Załem przy ośmiogodzinnym dniu pracy o godzinę mniej. Ustawowy czas pracy lekarza wynosi 7 godz. 35 min. Czy w związku z tym lekarz o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności nie powinien pracować maksymalnie 6 godz. 38 min (7 godz. 35 min - 1 godz.)?** - pyta czytelnik.

Zatrudnieni na etat pracują co do zasady osiem godzin dziennie i średnio 40 tygodniowo w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy. Co do zasady, bo są grupy zawodowe, których czas pracy jest krótszy. Należą do nich właśnie lekarze. Oni pracują maksymalnie 7 godzin 35 minut na dobę oraz przeciętnie 37 godzin 55 minut na tydzień. Tak stanowi art. 32g ustawy z 31 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (DzU z 2007 r. nr 140, poz. 89 ze zm.; dalej ustawa o ZOZ).

Bez przeliczania

Godzin roboczych jest jeszcze mniej, gdy pracownik ma umiarkowany stopień

niepełnosprawności. Wtedy w ciągu doby nie może pracować dłużej niż 7 godzin na dobę i 35 na tydzień, o czym z kolei przesądza art. 15 ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (DzU z 2010 r. nr 214, poz. 1407 ze zm.; dalej ustawa o rehabilitacji). Wskazane normy są takie same dla wszystkich pracowników o umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności, bez względu na rodzaj wykonywanej przez nich pracy.

Zgodny pogląd prawników

Dlatego eksperci niezależni i przedstawiciele Naczelnej Izby Lekarskiej nie mają wątpliwości, że lekarz o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności pracuje w ciągu doby maksymalnie siedem godzin. Nie widzą potrzeby przeliczania jego godzin pracy proporcjonalnie w stosunku do norm czasu pracy zawartych w ustawie o ZOZ, bo żaden przepis nie mówi, że czas pracy niepełnosprawnego trzeba skrócić o godzinę. Ustawodawca podaje gotowe rozwiązanie wskazujące od razu maksymalną granicę czasową. Zatem koncepcja, że przy tym stopniu niepełnosprawności medyk powinien pracować

6 godzin i 38 minut, jest nieprawidłowa.

- Zgodnie z ustawą o rehabilitacji czas pracy pracownika o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności nie może przekraczać siedmiu godzin na dobę. Przepis jest jasny. Mówi o siedmiogodzinnym limicie, nie wspominając jednocześnie o konieczności zastosowania jakiegokolwiek kalkulacji proporcjonalnej. Jego celem jest ograniczenie dniówki roboczej z uwagi na większą uciążliwość pracy dla osoby niepełnosprawnej i to niezależnie od zawodu (oczywiście jeśli regulacja szczególna dla konkretnej profesji nie przewiduje jeszcze krótszych dni pracy). **Kalkulacja zaprezentowana przez czytelnika (z wykorzystaniem współczynnika 7/8) jest zbyt daleko idąca i nie znajduje zakotwiczenia w obowiązujących przepisach** - tłumaczy Patrycja Zawirska, prawniczka w **Bartłomiej Raczkowski Kancelaria Prawa Pracy**.

Więcej przerw i dłuższy urlop

Ustawa o rehabilitacji to regulacja szczególna w stosunku do innych dotyczących zatrudnienia, a zawarte w niej uprawnienia mają charakter nadrzędny i to nie tylko w zakresie czasu pracy niepełnosprawnych, ale także innych

przywilejów, które im przysługują. Wśród nich jest np. dodatkowa, płatna, 15-minutowa przerwa w pracy na gimnastykę i wypoczynek. Prawo do niej ma każdy niepełnosprawny, niezależnie od stopnia niepełnosprawności i 15-minutowej przerwy z kodeksu pracy (zgodnie z art. 134 k.p. przysługuje ona każdemu pracownikowi, którego dobowy wymiar czasu pracy wynosi co najmniej sześć godzin).

To nie wszystko. Niepełnosprawnemu o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługują także dodatkowe, dziesięciodniowy urlop oraz raz w roku 21-dniowe zwolnienie na uczestnictwo w turnusie rehabilitacyjnym.

Ale uwaga, ustawodawca stawia granicę. Łączny wymiar dodatkowego urlopu i zwolnienia od pracy w celu uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym nie może przekroczyć 21 dni roboczych w roku kalendarzowym. Ponadto dodatkowy urlop wypoczynkowy nie przysługują osobom uprawnionym do:

- urlopu wypoczynkowego w wymiarze przekraczającym 26 dni roboczych,
- innego urlopu dodatkowego na podstawie przepisów szczególnych, chyba że jest on krótszy niż dziesięć dni roboczych. Wtedy niepełnosprawnemu przysługują dziesięć dni dodatkowego wypoczynku. ■

➤ ZDANIEM EKSPERTA

Łukasz Prasótek

asystent sędziego
Sądu Najwyższego w Izbie Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

➤ ZDANIEM EKSPERTA

Maciej Hamankiewicz

prezes Naczelnej Rady Lekarskiej

Lekarz o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności może pracować maksymalnie siedem godzin na dobę. Nie ma znaczenia, że ustawowa, dobową normą czasu pracy dla tej grupy zawodowej wynosi 7 godzin i 35 minut.

Ustawa o rehabilitacji nie pozostawia wątpliwości. Nie stanowi, że przy umiarkowanym stopniu niepełnosprawności dobowy czas pracy trzeba skrócić o godzinę. Od razu wskazuje maksymalną granicę czasową, co oznacza, że przeliczanie jest zbędne. Przepis ustawy, który mówi o siedmiogodzinnym dniu pracy, jest wyjątkiem, którego nie należy interpretować rozszerzająco, doszukując się w nim ukrytych intencji ustawodawcy.

W pełni zgadzamy się z twierdzeniem, że zapisy ustawy o rehabilitacji są zapisami szczególnymi w stosunku do zapisów ustawy o ZOZ mówiących o czasie pracy. Czas pracy lekarza będącego osobą niepełnosprawną o orzecznym znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności nie może przekraczać 7 godzin na dobę, a tygodniowo nie może przekraczać 35 godzin. Biorąc pod uwagę, że w Polsce olbrzymim zmartwieniem jest zbyt mała liczba lekarzy przypadających na dziesięć tysięcy mieszkańców, co plasuje nas na jednym z ostatnich miejsc w Europie, zdolność do pracy każdego lekarza powinna być doceniana. To dobrze, że przepisy umożliwiają pracę lekarzom o orzeczonej niepełnosprawności, nawet jeżeli czas ich pracy jest skrócony.